¶ Guilielmi Varignane medici Clariſſimi Opus de curandis egritudinibus tam particularibus q̄ȝ vniuerſalibus ſublime adeo: vt ſecretuȝ ſecretorum merito nũcupari poteſt: feliciter incipit.

¶ Capl'm primũ prohemiale.

CReauit altiſſimus cuius imperio cũcta debite ordinantur in finem cerebruȝ. in oppoſitum cordis vt immẽſaȝ calliditatẽ ipſius tẽperaret: feruerent eniȝ intm̃ ſpirit⁹ vt prorſus inepti ꝛ inutiles operationib⁹ anime eẽnt vt ait ph̄s. Ea propter in oppoſitum cordis ipſos recte cõtemperans collocatum eſt cerebruȝ in ſuppremo mẽbro quod eſt caput ſic eteniȝ recte melius cono ignis obſiſtit. quinetiam ꝛ habito fumo ad ſenſum quod in eo exiſtit. Sed neq̧ cerebruȝ eſt cauſa totalis quia caput ſit in ſupremo poſitum ſm Gal. ꝛ Auicẽ. immo oculus ipſe qui tanq̄ȝ lucerna corporis debet in ſuppremo locari. Cuȝ igitur in ſuppremo maxime ꝛ maniſeſte collocatũ ſit caput: merito ab ipſius diſpoſitionibus eſt inchoandum. Et primũ quidẽ a capillis tanq̄ȝ a partibus capitis extremis qm̃ maxime conſtat caput ex eis ſicut ex alijs partibus ſm Gal. in tegni ꝛ prius de coloribus ipſorum dicemus. Lib. 2 text. ꝛ cõme. 34.

¶ Capitulum. 2. De denigratiõe capilloꝝ.

APud veteres conſtat capillum generationeȝ aſſumere a fumoſa materia non minus neceſſitate producti quam etiam propter ornatum ea propter dure exiſtens ſubſtantie eget imprimentibus

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf
urn:nbn:de:hbz:061:2-148610-p0019-8
DFG

fortioribus vt mutatio ſit coloris in ipſo. Dicam au
tem vt premiſſum eſt quecunq; approbata per vete
res ex his quidem eſt vt colligantur ſtipites ꝛ folia
Rubus.
rubi ꝛ proprie cuius fructus eſt habens lanã intus
ꝛ coquatur in acqua vel in lixiuio ꝛ lauetur inde ca
put. ¶ Idem autem operatur ꝛ flos eius ſimiliter
preparatus. Quod ſi lixiuiũ in corticibus ſeu corti
Cortex nucũ.
cibus nucum combuſtis conficiatur dico autẽ mo
libus magis naſcentibus extra nuces: tunc operatio
vehementior erit ꝛ hoc fit in capitulo toto commu/
Acatia.
ne. ¶ Similiter huic operatur acatia ſi in lixiuio
Papauer ru/benũ.
diſſoluatur ꝛ caput lauetur. ¶ Idem papauer rube
um cũ cortice nucũ in lixiuio coctũ tingit in nigre/
dine forti. ¶ Idẽ hec inũctio eſt mirabilis. ℞. mi/
rabo. nigrorũ galle. añ. ℥. i. litargirij aur. i. emblicorũ
℥. i. mirti aur. i. eris vſti aur. i. ſaliſgẽme draganti. añ.
aur. i. puluerizentur. ꝛ ꝯficiantur cũ decoctione dac
tiloꝝ inſuper ponat capiti ꝛ eſt mirabile. Itẽ oleũ
ſcriptũ infra capitulo de multitudine piloꝝ. Embli
Mirabola/ni emblici.
Grana mirti
ci quoq; mirabolani ſi in lixiuio ponant ꝛ coq̃ntur
approꝑetate tingunt. ¶ Idẽ ꝛ grana mirti cocta i li/
xiuio ꝛ maxie ſemẽ in ipſis tingit. Denigrat aũt hec
acq̃ maxime fortiſſime. ℞. cineris cerri ſolidi nõ pu
tridi lib. ij. litargirij auri lib. i. ꝛ quidã addũt alchã
ne lib. j. ꝛ eſt mirabile bulliat i octo fialis aq̃ vſq;quo
redeant ad duas. Hec igit aq̃ ſi valde tepida capillis
imponat illos flauo decorat colorẽ. Si vero ali q̃ntulũ
calida illos rubere facit. Si ꝟo fortiter calida tũc de
nigrat fortiſſime. Sit aũt cautela in ponẽdo capiti ꝛ
maxime cũ eſt calida: adurit eniꝫ cutẽ. Poſſunt aũt
plura ſimplicia cõmiſceri qñ vnũ ſimplex pharma/
cũ nõ videt operari ꝑ libito. ¶ Ex exptis paternis
Nux ciꝑſſi.
eſt vt tollant nuces cipreſſi aut folia eius ꝛ i aceto co
quant ꝛ ex ea caput lauet: ſed prius caput lauet vt
capilli nõ ſint ſordidi ꝛ cũ exiccati fuerint tingant.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf
urn:nbn:de:hbz:061:2-148610-p0020-9

Idē āt eſt puluis mirti diſſolut⁹ i oleo mirtino quo
cōſimiliter caput inungat̄. Hec ꝛ capilloꝝ radices
corroborat ꝛ eos auget ſicut plurima ſupradictoꝝ.

¶ Additio.

¶ Ut capilli cani nō fiant ſed poti⁹ flaui. ℞. cinerē
ligni lingua materna vocati la rouera circa octauaꝫ
partē emine ꝛ fac bullire in vna ſitula aque ad tertie
partis ꝯſumptionē: poſtea depone ab igne ꝛ dimitte
clarificari poſtea colla ꝛ iterū pone ad ignē ꝛ fac bu
lire addēdo paraſidē vnā paruaꝫ eruginis argenti ꝛ
totidē calcis viue ac tantūdē aluminiſ de fece ꝛ bul
liant iteꝝ intantū ꝙ ſi ponat̄ vn⁹ pes leporis nigre/
fiat: tūc ab igne depōe ꝛ i vaſe reſerua ꝛ cū volueris
vti cap̄ lauādo ad q̄ntitatē mediȷ̈ cieti capias ꝛ vtet̄.

¶ Cap. 3. De rubificatione ꝛ albatione capillorum.

Ut igit̄ caput ſubito vna imiſſione rubeat pri
us quidē caput lauet̄ in lixiuio cū aūt terſum
fuerit nō ſuperflue tunc madefiat aqua hac non ſu/
perflue. ℞. vitrioli roma. par. i. ſalis nitri par. i.
cinapriȷ̈. ℥. 5. hec terantur ſubtiliſſime ꝛ in elambico
ponant̄ ꝛ in olla plena cinere mittantur ſub qua fu
nus paruus paret̄ ꝛ primo quidē ignis fiat ſub olla
magn⁹ donec aqua icipiat diſtillare: tūc ignis paru⁹
ꝯtinuet̄. poſtea qdē aqua q̄ egredit̄ nullius eſt vtilita
tis ad pn̄s. Colligat̄ ergo p ſe aqua illa q̄ tingit pe/
tiā albā qn̄ in ipſa mittit̄ ꝛ eſt hec vtilis i hoc caſu.
Caueat̄ aūt bn̄ qualiter iponat̄: ipſa eniꝫ indomite
poſita nō ſoluꝫ pilos ſꝫ ēt cutim adhurit adminiſtrat̄
aūt hoc mō intra dētes pectis ligat̄ aliquid molle ſi
cut bombax vel ſtupa vel fruſtuluꝫ ſpōgie ꝛ madefit
pecten in aqua ipſa tepida exiſtēte ſup cinere cali/
do ꝛ hincinde poſtea pectinam⁹ caput ſtatiꝫ fricātes
ipſuꝫ pāno lineo albo: ꝛ hoc tn̄ facimus donec ap/
pareat color in ipſis quē q̄rimus ſufficit vna imiſſio
nec eſt ſeparabilis color nō pilo cadēte imo q̄nto ca/

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf
urn:nbn:de:hbz:061:2-148610-p0021-5
DFG

put magis lauat̃ lucidat̃ color peramplius. Hec aq̃ multarũ vtilitatum eſt ꝛ ſolatiorum: tingit enim ſi quis nouerit nõ ſolum rubeo: ſed etiã nigro: viridi ꝛ roſeo: ꝛ zallo colore pariter ꝛ rebus inſeparabiliter adherẽte q̃bus ad diuerſa ſolacia vſi ſumus. ꝛ ſecreta etiaꝫ quedã facit q̃ ꝑ nũc dimitto pro meliori. ¶ Experimẽtatores vero alchimie quaſi ꝑ oppoſituꝫ ꝓportiones eoꝝ ponunt vt ſit vitrioli ro. par. ij. ſalis nitri par. i. cinaprij par. quartã ꝛ teſtat̃ hoc eſſe pulchriuſ. Nos in primo ſtetimus neqꝫ hoc (ꝙ poſſibile eſt eſſe) experti ſumus. ¶ Ex his etiaꝫ q̃ ſic tin-

Aquã mellis,

gunt eſt aq̃ mellis ſit: aũt cũ elãbico ꝛ tutius poteſt poni. nã nõ cauterizat vt prima. Eius aũt impoſitio ſit poſt ſufficientẽ lotionez capitis ꝛ exiccationez in ſole cũ ea fricãdo caput vſqꝫ ad eius cõſumptionez in capillis. Cauere aũt opꝫ cũ ſit ne ad coopertoriũ elãbici aſcẽdat nã tota aq̃ deſtruet̃. det̃ ergo ignis nõ ſupfluus ꝛ quuꝫ icipit aq̃ manare cõtinuo cũ aliquo mantico in capellũ elãbici inſufflet̃ aut cõ petia madefacta in aqua frigida inuoluat̃ cooptorium ſiue capellus: hoc enim ꝓhibet mel nimis bulire. Simil'r h aq̃ caute ponat̃ in capilliſ. nã ſi cutim tãgat illã tingit vt pillos. ¶ Q̃d aũt redit capillos flauos eſt aq̃ huiuſmodi. ℞. tutie coſti folij myrrhe ſpicenardi añ. ʒ. ij. olei roſ. lib. i. terant̃ terenda ꝛ cũ oleo miſceãtur ꝛ inde ſublimet̃ per elambicum: ex hac ſublimationis aqua loto capite iteruꝫ liniant̃ capilli. ¶ Ca-

Camomilla,

momilla aũt in lixiuio retẽta ex his que decẽti colore decorat capillos. ¶ Ad rubificãdũ inſuper eſt vt tollat̃ fex vini antiqui reſine pini olei maſticis miſceant̃ ꝛ in nocte fiat linitio capilloꝝ ſicut ꝛ de poſteris

Litiũ induz.

dicet̃. ¶ Idẽ operat̃ litiũ induꝫ ſi ex eo diſſoluto in aq̃ vitis fiat linitio ad capillos callido exiſtente: ſint aũt capilli ſemi hũidi quuꝫ apponit̃. ¶ Ex cõmunibus eſt cõfectio hmõi. ℞. lupinoꝝ ꝛ myrrhe añ. ʒ. ſ.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf
urn:nbn:de:hbz:061:2-148610-p0022-1

ſtafiſagrie fecis vini añ.ʒ.iij.aggregent oia trita ⁊ cribellata cũ aq̃ in q̃ cinis lignoꝝ vitis extinctus ſit ⁊ liniant cũ eis capilli ⁊ teneat nocte tota:mane autez lauet caput ⁊ hoc iteret ⁊ fient flaui. ¶ Siquis magis dealbare cupit:tunc hac ꝯfectione vtat. ℞.corticẽ radicũ capparis ſulfuris:neſrini ⁊ eſt ſambucus ſilueſtris ſeminis raffani mes ⁊ eſt robilia enule ſicce ſtercoris yrundinũ añ.terant ⁊ aggregent cuz felle vaccino ⁊ aceto vini albi liniat ex eis caput p̃miſſa lotione communi ⁊ exiccatione ⁊ ſuffumigatione capilloꝝ cum ſulfure reiterata ⁊ teneat ſuper caput. ¶ Cum vero capilli facti fuerint albi:tunc ipſoꝛuz aſſiduetur inunctio cum oleo ſambacino.

Alia lrahabz neiſuz ⁊ exponit.i.roſa ſilueſtris alba.

Gloſſa

a ¶ Uel ſic in forma magis intelligibili. ℞.ſalis nitri vitrioli ro.añ.lib.5.cinaprij.ʒ.ij . ⁊ ſequere vt dicit magiſter.

b ¶ Uz ad poros tollẽdũ ⁊ callos:ad albãdũ dẽtes: ⁊ lẽtigines euellẽdas.

Additiones.

¶ Ad capillos coloꝛe auri coloꝛandũ. ℞.dragagãti amili añ.ʒ.ij.gũmi arabi.ʒ.iij.ſaponis albi.ʒ.ij alumi nis fecis.libꝛ.ij.aque clare.q.s.⁊ oia iſta piſtent ⁊ miſceant ⁊ ponantur ad ignez ⁊ aliquantulum buliant poſtea colent ⁊ vngãtur ſtando aliquantulũ in ſole. ¶ Ut capilli cani efficiant plani. ℞.galeti.ʒ.ij.mellis occie ⁊ eſt ſpecies terre ana.lib.ij.⁊ fiat aq̃ diſtillata per elambicũ ⁊ ſic liniant pilli cũ pectine ad ſolem poſt ablutionez cũ liſiuio ⁊ deſiccationẽ aliq̃lez. ¶ Ad capillos flauos faciendũ.℞.mirre rubee:ma. radices celidonie domeſtice añ.tere diligẽter ⁊ pone in olla vbi ſit ciminum raſura buſci ⁊ parum croci decocta ⁊ caput vnge:⁊ ſic frequenter tota nocte dimitte ⁊ in die laua aſſidue cum lixiuio ſtipitum fabarum ⁊ radicis oꝛdei pꝛobatum enim eſt.

¶ Capitulum.4.De tardanda canitie.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf
urn:nbn:de:hbz:061:2-148610-p0023-7
DFG

Ex primis autē eſt aſſidua inunctio capitis cū oleo de oliuis recentibus ⁊ nō ſolum hec efficit: ſed eoꝝ prohibeť caſus. ¶ Kirādus dixit ꝙ ſanguis tauri nigri aridus comeſtꝰ ⁊ inunctus cū oleo onfacino canos capillos denigrat caueat autē oīs q̄ canitiē tardare cupit ab vſu balnei aque dulcis ⁊ ſuperfluo coitu ⁊ ſummopere etiā capilli nō tangātur aqua roſata ⁊ maxime camphorata enim quocunq̧ modo approximata canos accelerat.

Sang. thauri nigri.

Cāphora canitiē facit.

¶ Capitulum. 5. De criſpandis capillis.

Ex his q̄ capillos planos incriſpāt ē ℞. ſeminis iuſquiami: gallaꝝ: farine fenugreci: pſidie: calcis: ⁊ litargirij. ⁊ ex his poſt lotionē ⁊ exiccationē fricenť capilli. ¶ Applanāť āt capilli. ſ. criſpi ſi vitꝝ peroptime teratur ⁊ in lixiuio in quo fit lotio ponať nā a ꝓprietate applanat. ¶ Similiter aūt cōfortat capillos ⁊ applanat nabach ⁊ eſt agrifoliū quādo ex eius decoctione liniunť capilli. ¶ Sciſuras aūt ⁊ corroſiones in finibus eorum peroptime ſanat ordeum ſi cōtinue teneatur in lixiuio quo fit ablutio ꝙ continue fuimus experti. ¶ Ideꝫ operatur vnguentum de ſucco lapatij ſcriptū infra caplo de alopitia.

Vitruꝫ capil. planat.

Agrifolium.

Ordeum.

Unguentum lapacij.

¶ Capitulum. 6. De abraſione capilloꝝ ⁊ prohibitione eorum ortus.

Ut igitur cadant ſumať lac racens titimali ⁊ liniant in ſole: nā cadūt poſt quos orienť alij pili ſubtiliores ⁊ rubei qui ſimiliter liniant ⁊ cadent ⁊ hoc fiat quouſq̧ penitus nullus remaneat ꝙ erit i tertia vel quarta vnctione vel amplius ſm corporis diſpōnē. ¶ Idē operať lac volubilis maioris nā prorſus illos abradit. ¶ Idē eſt ⁊ fortius ſumať calcis fortis par. i. ⁊ infundatur per. vi. aque deſup. ⁊ ꝑ triduū dimittať poſtea coleť ⁊ colature addať ſexta ꝑs calcis iteꝝ: ⁊ ſic ꝑ tres dies dimittať poſt ſexta ꝑs arſenici citrini triti in predicta aqua mittatur ⁊ tā-

Lac titimali.

Lac volubilis ma.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf
urn:nbn:de:hbz:061:2-148610-p0024-2
DFG

diu in ſole dimittatur donec pēna imiſſa depilet᷑ po
ſtea cū lana intincta deducat᷑ ad vſum ſemp tñ poſt
depilationē cū aq̄ ordei vel ſabaruꝫ vel ſeminū melo
nuꝫ vel oleo roſato inungatur. ¶ Ex ꝓprijs eſt vt
locus cū gūma edere liniatur aut lachꝛima eius ꝛ
poſt caſum cuꝫ eiuſdem teneat᷑ inunctus. ¶ Pꝛohi
bent auteꝫ generationē piloꝝ euulſoꝝ oua formica/
ruꝫ ſupfricata loco ꝛ rubigo ferri cū ſaluia. ¶ Pꝛo/
hibet etiam in pilis palpebraꝝ oꝛtum fieri piloꝝ.
¶ Aqua vero lupinoꝝ groſſos capillos ſubtiliat.
¶ Et dixit Raſis q̄ ſāguis cerui capillos ſubtiliat.

Gūma edere

Oua formica rum.

Aqua lupino norum.

San. cerui.

¶ Additio.

¶ Ad tollendum pilos ꝛ ne naſcantur. ℞. oua for/
micarū: gūmi: edere auripigmēti: ꝛ tere ꝛ incorpora
cū aceto in modū vnguēti ꝛ frica vbi vis vt ſupꝛa.

¶ Capituluꝫ. 7. De multiplicatione capilloꝝ.

Ex expertis quidē noſtris multotiens in multi
plicatione: confortatione: ꝛ decoratione capil/
loꝝ eſt hoc vnguētū mirabile. ſumāt᷑ radices malua
uiſci: folia trifolij: radices ꝛ folia petroſilij. añ. ponā
tur in olla noua ꝛ ſupponāt᷑ in eis mel ꝛ acetū añ. q.
ſ. vt plene coquātur qbꝰ coctis plene colētur p pānū
ꝛ in vaſe vitreo recondātur. Ex hoc vnguento vn/
gat᷑ caput multotiēs. bonū autē eſſet ſi caput pꝛius
raderet᷑ mirabilis eſt effectus eius. ¶ Ad hoc ꝯfert
lotio cū aqua decoctionis capillorum veneris facta.
¶ Ex his etiā eſt vt ſumatur antimonij plūbi vſti
añ ʒ. viij. eris vſti: croci: myrrhe: ſpicenardi: piperis
longi. añ. ℈. i. oſſium dactilorum cōbuſtoruꝫ in vaſe
eneo. ℥. iiij. terant᷑ oia bñ ꝛ cū lixiuio miſceant᷑ ꝛ fiat
vnguētuꝫ vſus. vt in alijs. ¶ Accelerat autē pilos
in barba maxime inūctio de oleo de ſticados frequē/
tata. ¶ Similiter quoqꝫ in barba ꝛ ſupercilijs hoc
facit. ℞. papaueris nigri: foliorū mirti: capilli vene/
ris: ſpicenardi: ciperi: ſeminis apij: emblici: cipꝛeſſi.

Capillis ve.

Oleum ſticados.

añ.ℨ.i.coquaṫ in tribus libris olei mirtini in duplici vaſe ⁊ ſit caldariuȝ inferius plenū aqua ⁊ coquatur vſqȝ ad cōſumptionē aque deinde accipiaṫ cortices pini ⁊ laudāi. añ.par.tertiā ter pulueriȝeṫ ſubtiliſſi me ⁊ addātur in p̄dicto oleo ⁊ ex hoc fiat inūctio mane ⁊ ſero. ¶ Qď autē pilos cōfortat:prolongat: ⁊ inſpiſſat:⁊ naſci facit eſt laudanuȝ cū oleo mirtino ſed hoc nō facit in alopitia vel caluitio cū iam cutis incipit apparere. Confortat etiaȝ radices capilloruȝ ne cadant decoctio mirti ⁊ ſuccus eius cum made fiunt ex eis. ¶ Idem operatur naſturtium bibi/ tū ⁊ linitū. ¶ Fortes aūt efficit ⁊ duros ⁊ eos ɔfor tat oleū ſiſaminū qñ in eo decoquiṫ mirtus in dupli ci vaſe ⁊ inunctio fit ex eo. ¶ Idē facit aloe cū vino mixtū. ¶ Oleū aūt coſtinū cōſeruat iuuentutē i eis qñ aſſiduatur inūctio. ¶ Ex proprijs aūt eſt vt ſu/ māṫ capilli veneris lati ſani olei mirtini olei de lilio ⁊ vini añ.ptes equales permiſceanṫ ⁊ epithimeṫ ex eis caput. Itē ſpuma maris ⁊ cepe ſi loc⁹ friceṫ mul/ tiplicabuntur pili in eo. ¶ Item dicit Raſis ꝙ ſtercus gaȝel ſiue diane cum oleo mirtino meliorat ⁊ creſcere facit capillos.

Laudanum. Mirtus. Naſturtium. Oleum ſiſa/ minum. Aloe. Oleum coſti num. Spūa maris Stercus ga/ ȝel.

Additiones.

¶ Aq̄ depilatiua. ℞.lixiuij lib.iiij.paꝝ bulliat din de ſuperaddatur calcis viue recētis.ℨ.iij.auripigmē ti ſubtiliter triti lib.ſ.floris eris triti.ℨ.ij.tūc ab igne deponaṫ ⁊ ſeruētur in vitreo bñ obturato ⁊ p̄dicta ſic dimittantur ⁊ poſtea vtere.

¶ Probatum ⁊ nobile in elogatione capillorum. Decoquaṫ fenugrecū vel herba eius ⁊ eſt melius in lixiuio ex quo fiat ablutio ⁊ cū capilli fuerint medio criter ſiccati vngatur pecten cum oleo ⁊ pectinetur hec enim ablutio ⁊ pectinatio capillos vltra mo/ dum elongat ⁊ multiplicat ⁊ valet ad ſciſuras ⁊ cor roſiones capillorum veraciter.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf
urn:nbn:de:hbz:061:2-148610-p0026-4
DFG

¶ Ad faciendũ naſci pilos. Pinguedo ſerpentis albi inuenti in vineis vel pinguedo talpe multum cõfert ſi locus depilatus inungatur ⁊ bene ſuccedit.

¶ Capl'm.8. De furfuribus capitis.

Quod ergo iuuat caput a furfuribus ẽ fel capre aut vrſi cũ vino mixtũ ex ꝗbus caput inungat: aut i lixiuio diſſoluatur: ex quo caput laueť. ¶ Idẽ operať radix lilij trita ⁊ cũ melle mixta cũ inũgitur caput ex eis. ¶ Siľiter ſi vitrũ terať ſubtiliſſime: ⁊ i lixiuio miſceať cũ vitro ⁊ chimolea ⁊ ex ea caput inũgatur curat furfures curatione perfecta ꝙ cõfirmat Mirandus. ¶ Cinis aũt capilli vene. cum lixiuio mixtus oẽs aufert. ¶ Idẽ aũt facit cinis cauliũ ⁊ ipſorum decoctio abluto capite ex ipſa. ¶ Simili quoq; modo ſi ex decoctione fenugreci caput laueť. ¶ Si aũt agrifoliũ in lixiuio coq̃tur ⁊ proprie gummi eius nõ ſolũ furfures: ſed oẽs res minute mundãtur a cuti. ¶ Aqua ẽt decoctionis ficle. i. blitis ⁊ maxime rubee: ⁊ maxime cũ radicibus ſimul ꝙ ſepe ſumus experti peroptime mundat. ¶ Hoc idẽ facit decoctio foliorũ ⁊ radicũ canapis. ¶ Decoctio garab ⁊ eſt ſpecies ſalicis ablutione facta cũ ea decocta eſt circa ipſam furfuris ablutionem. ¶ Idem facit vrina hominis: ſed hoc pro ruſticis ſit ad iuuamen. ¶ Item tollantur amigdale amare ⁊ teranť ⁊ diſſoluantur in vino: ⁊ cum ipſo lauetur caput.

Capl'm.9. De pediculis ⁊ lendibus.

Ex his eſt tamariſcus coctus in aq̃ ex q̃ poſtmodũ corpus vel caput lauetur nã multuz iuuat ꝙ frequẽter experti ſumus coquanť rami cũ radice ⁊ folijs. ¶ Idẽ opatur inũctio facta cũ alchitraz nõ ſoluz illos interficit ſed etiã illos animaliũ brutoꝝ. ¶ Si etiã alumẽ i lixiuio vel aq̃ coquať illos necat ꝙ ⁊ ſola aq̃ marina operať. ¶ Et dixit Raſis qñ ꝗs ſuffumigať. ex pẽna vpupe expellunť ab eo vermes.

Pinguedo ſpẽtis ⁊ talpe
Fel capre ⁊ vrſi.
Radix lilij.
Vitrum.
Capilli veneris cinis.
Cinis cauliũ
Fenugrecuz.
Agrifolium.
Blitis rubea
Canapis.
Garab.
Vrina hois.
Amigdale amare.
Tam ariſcus
Alchitram.
Alumen.
Aqua maris
Pẽna vpupe.

Auripigmentum. ¶ Idez facit auripigmentuz coctum cũ oleo ⁊ ca/
put vel corpus inde vngatur. ¶ Similiter argen/
Argẽtũ viuũ. tum viuũ cũ oleo roſato mortificatũ inũcto corpore
Lac volubilis ma. fugat. ¶ Idẽ quoqꝫ lac volubilis maioris modo de
Siſimbriuz. centi applicatũ. ¶ Siſimbriũ quoqꝫ ſi in aq̃ coq̃tur
aut ſiela ⁊ ſi ex hac decoctione fiat lotio fugat imo
Aleum montanum. ſola lotio mellis fugat. ¶ Idẽ aleũ montanũ coctũ
bibat ⁊ eius decoctio bibat aut madefiat corp⁹ inter
Cedria. ficiunt oĩno. ¶ Sic ⁊ cedria ⁊ eſt olus qđ a cedro
Gumi edere. ſumit ẜ Gal. interficit. ¶ Idẽ quoqꝫ ⁊ gumi edere
operat q̃ dicit cuſſus ẜ Gal. ſed capillos deſtruit.
¶ Ex noſtris aũt ꝓprijs ẽ hoc. ℞. ſtafiſagrie. ʒ. ij.
vini fiale. iiij. ſpinaꝝ porciaꝝ cõbuſtaꝝ. ʒ. ij. argẽti. ʒ.
i. buliãt ſi͛l oĩa ⁊ vbi neceſſe ẽ corp⁹ vndiqꝫ madefiat.

¶ Tractatus ſecundus primi ſermonis. De diſpoſi/
tionibus capitis ⁊ cerebri ꝯtinet capitula. xi.

¶ Capitulũ primũ. De Alopitia in quo de vlceri/
bus cutis ⁊ ſafati dicetur.

ET quia alopitia eſt feditas cutis ca/
pitis cũ caſu capilloꝝ fedis
eteniz vulneribus vulpis ſimilat͛ vnde ⁊ no
mẽ ſumpſit. Alops. n. grece idẽ eſt ꝙ vulpes. ¶ No
tãduz autẽ eſt ꝙ i cura cuiuſlibet ĩfirmitatis adhi/
bẽda eſt dieta cõpetens. ¶ Exiſtens igit͛ alopitia cu
tis feditas cũ caſu capilloꝝ indiget virtute duplici
medicinaꝝ abſterſiua feditatis ⁊ generatiua capillo/
rũ tales aũt erunt q̃cunqꝫ ſcribent͛. ¶ Cũ igit͛ eſt ꝓ/
Roſmarin⁹. pter groſſos humores ſuccus radicuz ⁊ herbe roriſ/
marini cũ melle mixt⁹ ſanat vt teſtat͛ Gal. ¶ Si in/
Oleum abrotani. ſuper vngat͛ caput oleo decoctionis abrotani ſana/
tur ⁊ pili naſcuntur. Similiter ſi decoquatur i oleo
Limatura auri. de raphano vel decherua. ¶ Limatura quoqꝫ auri
cuꝫ alijs que cõferunt alopitie confert valde. ¶ Si
Ferrum. ferrũ quoqꝫ ſuper cottem fricet͛ ⁊ colligat͛ qđ vtriſqꝫ
aggregat͛ ⁊ liniat͛: caput ſanat ⁊ capillos naſci facit ſi

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf
urn:nbn:de:hbz:061:2-148610-p0028-6
DFG